

Täysistunto

Tiistai 24.10.2017 klo 13.59—19.29

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 133/2017 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 9/2017 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

17.49 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Toistettakoon vielä kerran, että sinänsä on hyvä, että kiinteistöveron aiotun pakkonoston sijaan hallitus perui tämän huonon esityksensä. Siinä suhteessa kyllä olen iloinen, että myös täältä oppositiosta käsin huomasimme voivamme vaikuttaa siihen, koska jo alun perin sanoimme, että se, että hallitus nostaa kiinteistöveroa, pakkonostaa kiinteistöveroa jo kolmannen kerran peräkkäin, on kohtuuton tilanne ja siitä on paljon haittaa niin asumisen kustannuksiin kuin alueelliseen tasa-arvoon. Kaiken kaikkiaan kiinteistövero on parhaillaan uudistusprosessin alla, ja olisi hyvin ikävää, jos hallitus jälleen kerran olisi toiminut niin, että se olisi pakottanut 170 kuntaa nostamaan väen vängällä kiinteistöveroa.

No, kun tämä alarajan korotus sitten toivotusti peruttiin — hyvä niin — kysymys heräsi, että miksi ihmeessä sitten tämä yläraja on korotettava, koska esimerkiksi verojaoston kuulemisessa saimme moneen kertaan selvyiden siitä, että tästä ei tosiasiallista apua millekään kunnalle ole, vaan liikkumavaraa ylöspäin toki on, jolloin kysymys heräsi myös sen suhteen, säädetäänkö tässä nyt lakia vain lain säätämisen ilosta vai mistä ihmeestä on kysymys, kun ikään kuin nyt tehdään vähän turhaa lainsäädäntöä. Siksikään, koska tämä verorakenne joka tapauksessa tulee muuttumaan, ei ole mitään järkeä nyt nostaa myöskään niitä ylärajoja. Olisi varmasti hallitukseltakin ollut viisasta ihan suosiolla tämä tilanne nähdä ja jättää ylärajan tarpeeton korotus tekemättä. Näin ei kuitenkaan tapahtunut, minkä seurauksena me esitämme sosiaalidemokraatteina ja esitän tässä puheenvuorossani tätä lakiesitystä kokonaisuudessaan hylättäväksi, puhemies.

Saanko lukea tähän sen lisäksi ponnin, jonka esitän lyhyesti, muuta en sanoisi enää tässä puheenvuorossa, vai tulenko sinne pönttöön?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: 2 minuuttia on käytetty, edustaja voi jatkaa puhujapöytästä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa puhemies! Esitän siis, että lakiesitys hylätään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

Sen lisäksi, jos näin sitten ei käy, esitän tässä yhteydessä lausumaa, jonka luen seuraavassa:

"Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa kiinteistöveroon hallituskaudella tekemiensä korotusten vaikutuksia asumisen kustannuksiin, sosiaaliseen ja alueelliseen eriarvoisuuteen sekä varautuu hillitsemään asumisen kustannusten nousupaineita ja niiden aiheuttamaa eriarvoisuutta erityisesti kasvukeskuksissa."

17.52 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Ettei pääse unohtumaan, niin kannatan edustaja Viitasen tekemää hylkäysehdotusta ja samoin kannatan myöskin esitettyä perusteltua, tärkeää lausumaa.

Todellakin, hallitus perui kiinteistöveron korotuksen, mikä oli positiivinen asia. Me täällä oppositiossa olemme tietenkin sitä mieltä, että meidän painostuksemme vaikutti siihen, ja hallitus vastaavasti ottaa kunnian itselleen siitä, että luopui alkuperäisestä suunnitelmasta. Vastaava tapaushan oli varhaiskasvatusmaksujen korotussuunnitelma. Siitähän ei ole aikaa, hyvät kollegat, kuin vuosi, kun hallitus aikoi korottaa päivähoitomaksuja. Se ensin peruttiin ja sitten vaihdettiin kokonaan etumerkkiä, eli kokoomus on nyt yhtä vakuutunut alentamisen välttämättömyydestä kuin se oli aikaisemmin korottamisen pakosta, ja tämä herättää kyllä ihan vakavan kysymyksen hallituksen veropolitiikan johdonmukaisuudesta ja järjestä.

Keskusta ja kokoomushan ovat usein ja aivan aiheellisesti korostaneet sitä, että yritysten verotuksen tulisi olla ennakoitavaa. Kiinteistöveron osalta näin ei ole ollut. Hallitus ilmoitti korottavansa tasaisesti kiinteistöveroa neljän vuoden aikana, yhteensä 100 miljoonaa euroa. Tämä linjaus rikottiin jo viime vuonna, kun fiskaalisin perustein päätettiinkin korottaa 25 miljoonaa euroa lisää, ja nyt tämä hallituksen esitys alun perin olisi korottanut vielä 50 miljoonaa lisää. Perusteet, joilla ihmisten ja yritysten kuluja ennen kaikkea pääkaupunkiseudulla merkittävästi olisi lisätty, olivat yksinomaan fiskaaliset. Pidän tätä varsin huolettomana, ellei jopa vastuuttomana. On hyvä, että vastuu lopulta löytyi, sanotaan nyt sitten, että autettuna. [Markku Rossi: Aika monta konditionaalia oli tuossa!]

Arvoisa puhemies! Keskustelussa on toki esitetty myös kiinteistöveron korottamista puoltavia kantoja. Esimerkiksi edellisen eduskunnan verojaoston puheenjohtaja Sampsa Kataja, siis kokoomuslainen ex-edustaja, kirjoitti Helsingin Sanomissa, puolusti voimakkaasti kiinteistöveroa ja oli sitä mieltä, että ökytaloista kuuluukin maksaa luksuslisää. Harvinaista luokkakantaista kielenkäyttöä kokoomusvaikuttajalta. Myöskin vihreät ovat esittäneet kantoja, joitten mukaan tämä ratkaisu olisi ollut hyvä.

Kuitenkin tässä sotkeutuu nyt kaksi eri asiaa kohtalokkaalla tavalla toisiinsa. Ensimmäinen on se, että kiinteistövero periaatteessa on hyvä vero ja sitä kannattavat myös sosiaalidemokraatit, mutta siinä on kaksi ongelmaa, joista toinen on tämä mainitsemani veronkorotusten tahti, määrä, perusteet ja suuntautuminen. Toinen on sitten se tapa, jolla tällä hetkellä veroa kerätään, eli kuten täällä pöntössä on monta kertaa sanottu, vuonna 2020 saadaan toivottavasti aikaan oikeudenmukainen, aitoja arvostuksia ja verotusarvoja verottava kiinteistövero. Mutta palatakseni tuohon ensimmäiseen punktiin eli siihen, millä tavalla kiinteistöveron rajut korotukset vaikuttavat, on erittäin tärkeä havaita se, että ne ulkoisvaikutukset, joita kulujen lisääntyminen aiheuttaa esimerkiksi yrityksille yleisen kiinteistöveron nousun ansiosta, ovat erittäin merkittävät. Jos jonkun kivijalkakaupan kulut nousevat 10 prosenttia kiinteistöveron takia, niin silloin — kun se taistelee muutenkin olemassaolonsa verkkokauppaa vastaan — ne ovat erittäin merkittäviä työllisyyden, yrittäjyyden ja ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

louskasvun esteitä. Sen lisäksi, kuten monta kertaa on sanottu, se entisestään nostaa asuminen hintaa juuri pääkaupunkiseudulla, missä se jo nyt on työllistymisen este.

Mitä tulee näiden ylärajojen korottamiseen, niin me olemme alkuperäisestä vahingollisesta esityksestä siirtyneet tähän uuteen esitykseen, joka on tarpeeton. Kuntien kiinteistöveroprosentit ovat nyt keskimäärin paljon lähempänä alarajaa kuin ylärajaa. Helsinki ja Espoo ovat aivan alarajalla, jolloin Suomessa ei ole oikeastaan yhtään kuntaa, joka tarvitsisi ja vaatisi ja edellyttäisi, että tätä ylärajaa pitäisi nostaa. Lähestulkoon kaikilla kunnilla on rajaton määrä vielä lisäämisen ja korottamisen varaa, jos siihen katsotaan tarvetta olevan. Se, että kunnat eivät vaikeinakaan aikoina ole käyttäneet peräkkäisten ylärajanostojen tarjoamaa liikkumatilaa, todistaa, että kunnat eivät tällä hetkellä tarvitse tätä nostoa.

Arvoisa puhemies! Täysin nimellinen lainsäädäntömuutos, jolla ei ole myöskään minikäänlaisia fiskaalisia vaikutuksia, jonka vaikutukset ovat nolla, on tarpeeton, varsinkin kun tätä kiinteistöveron laajempaa uudistusta valmistellaan valtiovarainministeriössä. Siksi on perusteltua, järkeenkäypää ja loogista, että sosiaalidemokraatit ehdottavat luovuttavaksi myös turhan sääntelyn välttämiseksi ylärajojen nostosta. Turhan sääntelyn välttämistähän hallitus muissa yhteyksissä usein korostaa. [Pia Viitanen: Norminpurkutalkoot!] Tarpeettomien säädösten välttäminen on norminpurkua parhaimmillaan, joten hallitus, olkaa hyvä, purkakaas norminne, älkää luoko niitä uusia.

17.58 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aika monta konditionaalia oli tuossa teidän puheenvuorossanne, olisi sitä ja olisi tätä. Kyllähän se näin tietysti meni, kuten viime viikolla tämä tuli täällä todettuaikin. Nythän on kyseessä tavaltaan tämän viime viikon keskustelun toisinto, aika samantyyppiset äänenpainot näyttää olevan. Hallitusryhmien eduskuntaryhmien puitteissa katsottiin, että kiinteistöveron korotukselle, alarajan nostolle ei ole tarvetta, ja kun yhtä aikaa voitiin todeta myös hallituksen kanssa yhteistyössä se, että myös ne tulostavoitteet ovat tältä osin täyttyneet, niin kerta kaikkiaan tälle korotukselle ei ole ollut myöskään fiskaalista tarvetta. Kiinteistövero — sosiaalidemokraatit näyttävät sitä kyllä rakastavan — kyllä kohtelee ihmisiä, kiinteistön omistajia, vuokralla asuvia, hyvin samalla lailla koko maassa. Ja myös voi sanoa, että esimerkiksi maaseutualueella kyllä tuntuu, että kiinteistöveroista ei sinne tule mitään hyötyä, ja tässäkin mielessä asia pitää katsoa kokonaisuudessaan.

17.59 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tämä nyt varsin poukkoilevaa tämä teidän politiikkanne on tässä ollut, eihän se nyt tässä muutu puheilla yhtään miksikään. Paras esimerkkihän on tästä se, että kokoomuslainen Helsingin pormestari oli laatinut jo oman budjettinsa siihen nojaten, että kiinteistövero Helsingissä pakkonostetaan, josta olisi tullut heille pakkotuloa 20 miljoonaa euroa, ja sitten vastaavasti laskenut tätä yleistä kunnallisveroprosenttia 0,5 prosenttiyksikköä, ja nyt he joutuvat sitten oman puolueensa edesottamusten ja toilailujen takia miettimään tämän asian Helsingissäkin aivan uusiksi. Tokikin, kuten sanoin, ratkaisu oli järkevä, vaikkakaan Helsingin johtavat puolueet kokoomus ja vihreät eivät tunnu olevan huolissaan siitä, että asumiskustannukset ja yrittäjyyden kustannukset Helsingissä olisivat huomattavasti nousseet ja vaikeuttaneet pääkaupunkiseudun tilannetta entisestään.

18.01 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Samaa minä olisin sanonut tästä linjakkuudesta, että poukkoilu tässä enemmän esillä on ollut, sillä sehän

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

oli vasta ei viime mutta edellisviikolla, kun täällä vielä hallituspuolueet, kokoomus kärkinenässä, puolustivat hyvin vahvasti sitä, kuinka on nyt vaan pakko tehdä tämä alarajan nosto ja kiinteistövero tulee korottaa, kunnes sitten kävikin onneksi niin, että tämä päätettiin perua, jolloin sitten sanottiin, että nyt on tullut vähän uudenlaisia arvioita kiinteistöveron tuotosta. Mutta kun ei ole tullut. Alun perinkin jo tiedettiin, että jo maaliskuun ennako on kutakuinkin se, mikä nyt sitten toteutuu, tässä lokakuun alkupäivinä saimme tiedon siitä. Ja kaiken kaikkiaan vielä lokakuunkin luku on hieman pienempi kuin ennakoitiin maaliskuussa tuloiksi. Eli siis ei ole tullut mitään uusia tietoja, jolloin minä vetoaisin hallitukseen, että jatkossa, kun teette näitä hölmöjä esityksiä, vahingollisia esityksiä, niin katsokaa tarkemmin se kokonaistilanne etukäteen, ettei aikaa mene myöskään siihen veivaamiseen ja jojoliikkeeseen, [Puhemies koputtaa] mikä tässä on ollut.

Puhemies Maria Lohela: Listaan.— Edustaja Krista Kiuru.

18.02 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin on hyvä todeta, että kiinteistövero noin periaatteessa on siinä mielessä hyvä vero, että se kohdistuu omaisuuteen ja siltä osin omistamisen ja omaisuudenkin kannalta voidaan verottaa. Tämä käsittelyssä oleva hallituksen esitys on kuitenkin ongelmallinen ensinnäkin siksi, että tämä hallituksen kiinteistöveron korottamistahti on käsittämätön. Olemme käsittelemässä kolmatta kertaa kiinteistöveron korotusta, mikä varmasti kyllä pysäyttää meidät miettimään, onko tämä tahti sellaista hyvää verotuspolitiikkaa, jossa myöskin verotuksen ennustettavuudesta voidaan pitää huolta. On todettava, että kiinteistövero on käytetty ja tullaan käyttämään varmasti jatkosakin osana veropaketteja ja ylipäättäänkin hallituksen menoerien rahoittaminen perustuu niin menneessä kuin tulevassakin siihen, että myöskään kiinteistövero ei ole pyhä vero. Mutta tässä tapauksessa on ongelmallista, että kun hallitus itse päätti kiinteistöverotuotolla lisätä tuottoennustetta 100 miljoonaan euroon, nyt tuo raja kuitenkin on jo paukkunut menen tullen.

Toisaalta tähän on sidottu myöskin varhaiskasvatusmaksujen korotus, minkä vuoksi hallituksen esityksessä 133 vieläkin, siis käytännössä perusteluissa sivulla 8, viitataan siihen, että tällä esityksellä, joka tänään on käsittelyssä, tullaan rahoittamaan tuo 25 miljoonan aukko varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta. Silloin jo voidaan todeta, että tosiasiaassa tällä käsittelyssä olevalla esityksellä ei kukaan pysty uskomaan, että tämä selitys olisi totta ja että niille kunnille, jotka varhaiskasvatusmaksujen alentamisen tuloksena tarvitsisivat rahaa tuon hallituksen aiheuttaman tehtävien lisäyksen täyttämiseksi sitten myöskin aidosti kustannuspuolella, hallitus kompensoisi tämän muutoksen. Kiinteistöverohan toimii niin, että niissä kunnissa, jotka ovat alarajoilla ja jotka olisivat joutuneet sen esityksen mukaisesti tätä veroa nostamaan, se olisi käytännössä johtanut siihen, että siellä tosiasiallisesti näitä varhaiskasvatusmaksujen alennuksia olisi voitu korvata kiinteistöveron alarajan nostolla — jos se olisi tehty. No, tältä osin muiden kuntien osalta se ei olisi toteutunut. Siksi olisi yksinkertaisempaa ollut, että hallituksen esityksessä varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta olisi lähdetty suoraviivaisesti siihen vanhaan hyvään periaatteeseen, että kunnille kustannukset korvataan toteutuneina kuluina, ja siltä osin kompensointi olisi tapahtunut yhteisöveron kautta. Tästä periaatteesta kuitenkin hallitus ei pitänyt kiinni.

No, nyt ongelmat kasvavat tätä mukaa vieläkin isommiksi. Nimittäin hallituksen esityksenä kuitenkin on se, että näistä varhaiskasvatusmaksuista eli käytännössä 70 miljoonasta 25 miljoonaa korvattaisiin tällä kiinteistöveron tuotolla. Näin toisaalla tapahtuva varhais-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

kasvatusmaksujen alentaminen ja toisaalla tapahtuva uusi käänne tässä koko hallituksen jupakassa, jossa jätetään kiinteistöveron alaraja korottamatta, johtavat tilanteeseen, jossa varhaiskasvatusmaksujen korotusta ei tosiasiallisesti kompensoida, vaikka tämän hallituksen esityksessä 133 lähdetään siitä, että näin juuri tehdään. Siltä osin ei ole kovin uskottavaa sanoa, että tämä olisi suoraviivaista ja koherenttia politiikkaa.

On todettava myöskin samaan yhteyteen, että kiinteistöveron toinen ongelma on se, että kiinteistöveron verotusarvot ovat jääneet käytännössä jälkeen. Jo viime hallituskauden loppupuolella todettiin, että verotusarvojen tarkistaminen olisi nyt ensimmäinen työ siinä, että kiinteistöverotuksesta tulisi sellainen koherentti apparaatti, että me voisimme kokea, että se on oikeudenmukaisesti kerätty vero. Tältä osin olisi syytä nyt odottaa, että tämä verotusarvojen tarkistus saadaan tehtyä, ja siltä osin ei olisi pitänyt lähteä sooloilemaan tähän omin päin.

Arvoisa puhemies! Sitten tähän syntyneeseen poliittiseen tilanteeseen: Meillä on käsittelyssä täällä nyt kiinteistöveron korotus, jossa alun perin tämän esityksen mukaan korotettaisiin kiinteistöveroa ylä- ja alarajoista, koska jos alarajaa korotetaan, niin tietenkin sitten myös ylärajaa korotetaan, jotta liikkumaväli kunnilla on yhtä suuri kuin ennenkin. Mutta tässä tapauksessa, kun alarajaa ei koroteta, silti ylärajaa korotetaan vain siitä poliittisesta välttämättömyydestä, ettei tarvinnut kertoa, että hallitus on kokonaan vetänyt kiinteistöveroesityksensä pois. Tämä logiikka ei kyllä nyt kerta kaikkiaan toimi. Me olemme syystäkin olleet huolissamme siitä, onko järkevää, että 170 kuntaa olisi joutunut korottamaan yleistä kiinteistöveroa ja 96 kuntaa vakituisen asumisen kiinteistöveroa. Tämän nyt, kiitos tämän hyvän oppositiopainostuksen, hallitus kumoaa. Mutta silti ylärajaa korotetaan. Kysyn teiltä: kuinka moni tässä salissa uskoo, että 66 miljoonaa, jonka tämän lakiesityksen, joka tänään on käsittelyssä, pitäisi tuottaa, tulee sillä, että ylärajaa korotetaan? Siis kerta kaikkiaan jokainen ymmärtää, että tämä on kyllä aikalaista tuuleen huutamista. Tältä osin suosittelisin tämän esityksen johdosta normien purkua.

Näin ollen kannatan myös sitä lausumaehdotusta, jonka edustaja Viitanen teki ja jota edustaja Harakka kannatti, siltä varalta että tosiasiat eivät unohdu, ja totean, että SDP:n kanta on, että tämä esitys on järkevää hylätä.

18.09 Mats Nylund r: Arvoisa puhemies! On kehuttu todella paljon kiinteistöveroa veromuotona, mutta pitäisi sanoa myös, että verottajalle, veronsaajalle, se on hyvä vero — se on ennustettava, se on vakaa — mutta verovelvolliselle se voi olla todella ongelmallinen. Omaisuus ei takaa veronmaksukykyä. Omistaminen ei takaa veronmaksukykyä. Myös se pitäisi ottaa huomioon tässä huoneessa.

Sitten tähän esitykseen. Hallituksen alkuperäinen esitys olisi merkinnyt kiinteistöveron pakkonostoa, kuten on kerrottu monta kertaa, 170 kunnassa, vaikka fiskaalinen tavoitetuotto vuodelle 2018 on jo laskennallisesti saavutettu. Mutta valtiovaroissa verojaostossa asiantuntijakuulemisen jälkeen, perusteellisen käsittelyn jälkeen ja hyvien keskustelujen jälkeen kiinteistöveron alarajojen korotusesityksestä luovutettiin, ja täten alarajat säilytettiin nykyisinä. Ruotsalaisen eduskuntaryhmän puolesta olen tyytyväinen tähän. Me pidämme siitä, että voimme eduskunnassa myös muuttaa huonoja esityksiä. Nyt kunnat saavat itse päättää mahdollisesta korotuksesta oman tilanteensa perusteella, ja tämä nyt ehdotettu muutos, mietintöpohja, ainoastaan lisää kuntien liikkumavaraa. Ruotsalainen eduskuntaryhmä tukee tätä mietintöä. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

18.10 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Asumisen kalleus on Suomessa todellinen kansantaloudellinen ongelma. Vuokrien nousu on viimeisenä viitenä vuotena ollut jo kalliimpaa kuin kuluttajahintataso. Samoin omistusasumisen kustannukset jatkavat kovaa kasvua. Jos verrataan tämän vuoden alkuneljänneestä viime vuoden alkuneljänneeseen, ne ovat nyt 1,3 prosenttia kovemmassa kasvussa. Tämä asumiskulujen nousu heikentää ihmisten ostovoimaa Suomessa aivan kohtuuttomasti. Tämä on valtava kansantaloudellinen ongelma. Jokaisen pitää huomata se.

Hyvä, että hallitus tosiaan perui kiinteistöveron nostoesityksen opposition vaatimalla tavalla. Kuitenkin me kaikki tiedämme, että ei sitä pientä ihmistä, joka kotona laskuja laskee, siinä sinänsä välttämättä kiinnosta se, nostiko sitä kiinteistövero sitten eduskunta vai kunnanvaltuusto. Se ei varmaan ole siinä hänen taloudessaan se pääasia, kuka sitten valtion herroista niitä kuluja taas nostaa, vaan pääasia on se, että ne kulut pitäisi saada laskuun, ja se ei nyt näytä olevan tämän istuvan hallituksen linja, kun tiedetään, että on lisäksi hallituksen suunnitelma lämmityspolttoaineiden verotuksen nostosta. Myös hallituksen kiinteistöveron nostoesitys kertoo siitä, että hallituksesta löytyy tällaista valitettavaa valmiutta asumisen kustannusten nostoon. Tähän pitää puuttua lisää. Asumiskustannusten nousu tietenkin iskee pahiten varsinkin pientuloiisiin, varsinkin pienituloisiin yksin asuviin, jotka joutuvat sitten tietenkin huomattavasti enemmän siitä asumisestaan maksamaan kuin perheelliset, samoin pienituloisiin eläkeläisiin, joilta menee puolet eläkkeestä tai enemmänkin pelkästään kalliiseen vuokraan.

Tämän johdosta perussuomalaisten eduskuntaryhmän puolesta esitänkin seuraavaa lausumaa: "Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa sitä, etteivät pienituloisten ja ikäihmisten asumiskustannukset nouse kohtuuttomasti ottaen huomioon kiinteistöveron muutokset ja muiden tulossa olevien hallituksen esitysten kumulatiivinen vaikutus asumisen ja elämisen kokonaiskustannuksiin."

18.13 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On mielenkiintoista kuunnella tämän entisen hallituskumppanipuolueen puheenvuoroja. Silloin kun kaksi ja puoli vuotta sitten hallitusohjelma rakennettiin, silloin niin perussuomalaiset, kokoomus kuin keskusta, kolmena vaalit voittaneena puolueena, olivat rakentamassa hallitusta. Tällöin tehtiin yhteinen talouspolitiikan linja. Siihen sisältyi 10 miljardin laaja näkökulma yhteiskunnan menojen karsimisesta, tehostamisesta ja hyvin monesta asiasta, myös se, kuinka velkaa lähdetään pikkuhiljaa taittamaan alaspäin. Tällöin hyväksyttiin myös ne verolinjaukset, joihinkin sisältyvät sitten myös kiinteistöverolinjaukset. Nyt myöhemmin, onneksi, kävi ilmi, että tätä kiinteistöveron alarajan korotusta ei tarvitse tehdä, [Eduskunnasta: Miksi ylärajan?] mutta on vaikea sanoa, miten te nyt sitten puolueena ja eduskuntaryhmänä tavallaan pesette siitä kädet. Ymmärrän kyllä, että oppositiossa ääni on hyvin toisenlainen kuin hallituksessa, mutta [Puhemies koputtaa] toteanpahan tämän nyt kuitenkin.

18.14 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jokaisessa ajassa tehdään ratkaisut sen mukaan, mikä se aika on, ja sanoisin, että on aika ala-arvoista lähteä keskustelemaan siitä, mikä oli kaksi ja puoli vuotta sitten tilanne ja mitä silloin esimerkiksi meidän entinen puheenjohtajamme on sitoutunut tekemään. Me olemme käyneet läpi sitä tilannetta, että talous on tällä hetkellä paremmassa tilanteessa kuin silloin. Emme me varmaan löydä eläkeläisten asumiseen, ongelmiin, ja asumiskulujen nousuun ratkaisua sillä, että lähdetään lyömään perussuomalaisia, mitä he puhuivat kaksi ja puoli vuotta sitten. Tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

nään on tullut se Lauri Nurmen kirja, ja sielläkin varmaan pohditaan monenlaista asiaa. Mutta ihan aidosti edustaja Ville Tavio piti todella hyvän puheenvuoron siitä, että ihmistä kiinnostaa se, mitä käteen jää, ja minusta voisimme keskittyä tulevaisuudessa siihen, miten me ratkaisemme tämän ongelman, eikä lähdetä miettimään tämmöisiä asioita. Minä en ainakaan niissä pöydissä ole istunut, se on aivan satavarma.

18.16 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En käy tähän kiistaan osapuoleksi enkä lähde nahisteluun mukaan, mutta totean sen, että tässä hallituksen esityksessä 133 kerrotaan, miksi tätä kiinteistöveroesitystä tuodaan eduskunnan käsittelyyn. Siinähan selkeästi lukee, että tällä rahoitetaan varhaiskasvatmaksuihin tehty alentamiset, ja sitä varten tätä esitystä tänne tuodaan, niin että siinä suhteessa, edustaja Rossi, haluan kuitenkin oikaista nyt tätä kulmaa hiukan, ettei jää epäselväksi se, että tällä kiinteistöveroesityksellä kompensoidaan 25 miljoonalla varhaiskasvatmaksujen alentamista. Me kysymme: miksi sitä ei reiluuden ja rehtiyden nimissä kuntatalouteen tasattu yhteisöveron kautta vaan tällaisella keinotekoisella systeemillä, joka ajautui sitten tällaiseen poliittiseen kriisiin, niin kuin täällä on nähtävissä?

18.17 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Totta kai vaihtoehtoja voi olla useitakin, millä lailla tuo kompensatio olisi voitu lähteä tekemään. Joka tapauksessa silloin kiinteistöveron korotusnäkökulma oli yhtenä, jonka hallituspuolueet hallitusohjelmassa olivat hyväksyneet, riippumatta siitä, ketä siellä nyt sitten pöydässä missäkin kohtaa istui. Ja sehän, että talouskasvu on lähtenyt paranemaan, on juuri myös syy siihen, että tätä veronkorotusta ei tarvitse tehdä. Minä ainakaan en rakasta veroja, tarpeettomia veroja. Veroja tarvitaan yhteiskuntaan, ehkä sosiaalidemokraatit rakastavat veroja jo vanhasta muististakin. Mutta joka tapauksessa talouskasvu on aikaansaanut sen, että tälle kiinteistöveron korotukselle ei ole tarvetta olemassa. Ja tämä on hyvä asia, ollaan siitä iloisia. Keskustelu kyllä kulkee vähän paikallaan siitä, saiko sen joku aikaan vai eikö saanut. Hyvä talouskasvu on tähän vaikuttanut ratkaisevasti, hallitusryhmien yhteinen näkökulma ja sitä kautta hallituksen kanssa käyty neuvottelu. Tässä on lopputulos: kiinteistöveron alarajaa ei koroteta.

18.18 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onhan tämä aika erikoinen tilanne, kun sosiaalidemokraatteja syytetään veron korottamisesta silloinkin, kun me olemme se voima, joka täällä on nimenomaan estänyt tämän veron korotuksen. Mutta eihän tälle mitään voi, emme täällä odotakaan kiitosta.

Mutta vastatkaa, edustaja Rossi ja yhtä mielellään edustaja Rantakangas, miksi sitä ylärajaa pitää nostaa, kun siihen ei todellakaan ole kunnilla tarvetta. Yleisen kiinteistöveron keskimääräinen taso on nyt 1,06, ja te esitätte, että sen pitäisi nousta 2:een eli lähes kaksinkertaistua. Vakinaisten taso 0,49 — ja sillekin lähes kaksinkertaistus — ja muiden kuin vakinaisten 1,15, kaikki ovat alarajalla. Edustaja Rantakankaan lähikunnista Siikalatva jopa alensi kiinteistöveroa siitä huolimatta, että hallitus on mennyt toiseen suuntaan. Eli mistä syntyy tämä tarve ylärajan nostamiseen? Mihin tätä oikeasti tarvitaan, miksi ette voi purkaa normeja?

18.19 Antti Rantakangas kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskusta ja hallitus luottavat kunnalliseen päätöksentekoon. Kun ja jos ei ole tarvetta nostaa ylärajaa,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

niin kunnalliset päättäjät eivät tietenkään nosta. Minä tiedän pitkäaikaisena kuntapäättäjänä itsekin, että veronkorotus on aina vaikea päätös juuri sen takia, että se lisää kuntalaisten kustannuksia, on sitten kysymys tuloverosta tai kiinteistöverosta tai muista maksuista. On päivänselvää, että uskon, että kaikki kuntien päättäjät lähtevät samasta ideologiasta, että tarpeettomia veronkorotuksia ei missään tapauksessa tehdä. Nyt luotetaan kuntien harkintaan, kuntien päättäjien harkintaan, ja minä uskon, että tässä käy ihan hyvin. Totta kai me ymmärrämme, että aina kun oppositiolla tulee pelin paikka ja politiikanteon paikka, se pitää käyttää, se kuuluu demokratiaan, ja näin juuri onkin. [Timo Harakan välihuuto] Ja juuri kun tässä kollega Harakka sanoi, ettei ole tarvetta nostaa, niin minä uskon, että kunnat eivät nosta ylärajaa.

Puhemies Maria Lohela: Ja listaan.

18.20 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on siis hallituksen esitys kiinteistöverolain muuttamisesta. Tähän alkuperäiseen hallituksen esitykseen sisältyi myös kiinteistöveroprosenttien alarajojen korotus, joista vakituisiin asuinrakennuksiin kohdistuvan kiinteistöveroprosentin lakisääteistä alarajaa oli tarkoitus muuttaa eli käytännössä nostaa vuoden 2019 alusta lähtien ja näitä muita alarajoja jo ensi vuoden alusta lukien. Alun perin hallituksen esityksessä suunniteltu korotus olisi pakottanut peräti 170 kuntaa, siis yli puolta Suomen kunnista, korottamaan yleistä kiinteistöveroprosenttiaan ja kymmenet kunnat olisivat olleet pakotettuja myös nostamaan vakituksia asuinrakennuksia koskevaa kiinteistöveroä. Nämä kaikki alarajojen korotukset olisivat nostaneet sekä vuokria että omistus-asumisen kustannuksia, se kannattaa muistaa — eivät pelkästään vastikkeita, vaan myös vuokria. Tietysti osaltaan nämä lakimuutokset olisivat rajanneet myös kuntien itsemääräämisoikeutta. Onneksi hallitus lopulta päätti pakon edessä peruuttaa nämä korotukset opposition jo lähete keskustelussa esittämien näkemysten mukaisesti. Siis näyttää siltä, että tämä eduskunnan täysistuntokäsittely ei ollut kiinteistöverojen osalta missään määrin turha.

Valitettavasti hallitus on kuitenkin tehnyt esityksen muun muassa lämmityspolttoainesten verotuksen korottamisesta. Kuten edustaja Tavio toi edellä hyvin esille, nämä kaikki seikat kohdistuisivat kipeimmin juuri pienituloisiin kansalaisiin. Maksutaakkaa tulee asumisen osalta keventää verotuksen keinoin, myös kaavoituksen keinoin, kuten olemme osin jo tällä kaudella tehneet, mutta työ on yhä kesken. Näillä perusteilla kannatan edustaja Tavion tekemää lausumaehdotusta.

18.22 Markku Eestilä kok: Arvoisa rouva puhemies! Verotuksen pitäisi aina olla oikeudenmukaista, ja ainakin itse näen tällä hetkellä suomalaisessa verotuksessa kaksi verolajia, jotka eivät enää tätä oikeudenmukaisuusperiaatetta edusta. Yhteiskunnassa tapahtuu suuria muutoksia, ja myös verotuksen pitäisi vastata näihin muutoksiin vähän nopeammin kuin niin, että sitä tarkastellaan kenties viiden vuoden välein. Nämä kaksi verotuksen epäoikeudenmukaisuutta minun mielestäni alkavat olla joka päivä suurempia ja suurempia. Toinen on yksityisautoiluun kohdistuva verotus, koska se on osalle kansalaisia valinnanvapautta ja osalle se todellisuudessa ei ole valinnanvapautta. Toinen vero on tämä kiinteistövero.

Minulle kyllä käy, että verotusarvo muodostuu rakennuskustannuksien perusteella ja siitä tehtävien ikävähennysten perusteella, mutta sitä minun on vaikea ymmärtää, että meillä on Suomessa alueita, joilla kiinteistöjen arvot markkinoilla ovat todella alhaisia, ja silloin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

se epäoikeudenmukaisuus kohdistuu korostuneesti niille alueille, missä kiinteistöjä kuitenkin verotetaan verotusarvon perusteella rakennuskustannusten mukaan, joten täälläkin esille noussut asia minun mielestäni on sellainen, joka täytyy tulevassa kiinteistöverouudistuksessa ottaa esille. Minä en tarkoita sitä, että täällä pääkaupunkiseudulla, missä tietenkin kiinteistöjen arvot ovat suurempia, veroa pitäisi mennä nostamaan, mutta meidän täytyy leipoa sinne sisään joko verotusarvoihin liittyvä uusi perustelu tai sitten jonkunlainen mekanismi, että niillä alueilla, joilla markkina-arvot selvästi putoavat vuosien mittaan, on mahdollisuus kevyemmin arvioida uudelleen, mikä on kiinteistön todellinen verotusarvo. Silloin oikeudenmukaisuus ja kohtuus säilyy pääkaupunkiseudulla, missä verotusarvot ovat erilaisia ja muodostustapa erilainen, mutta erityisesti niillä alueilla, missä ihmisten omaisuus niin sanotusti sulaa käsiin, pystytään menettelemään niin, että oikeudenmukaisuus toteutuu.

18.24 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Mitä tulee tuohon hallitusohjelmassa kenties kaksi ja puoli vuotta sitten sovittuun, niin kyllä siinä ollaan kuitenkin oltu kauempaa viisaita kuin mitä tämä nykyinen hallitus on, kun siellä oli vielä kaksi päivää ennen tämän esityksen muuttamista sellainen epäselvyys asiasta, että täälläkin salissa pidettiin puolustelevia puheenvuoroja kiinteistöveron alarajojen korottamiselle, ja nyt sitten seuraavana päivänä hallitus tuleekin sanomaan, ettei niitä tarvitse korottaa. Eli kyllähän tällainen käyttäytyminen ministerien taholta on hieman noloa myöskin hallituspuolueiden kansanedustajia kohtaan.

Sosiaalidemokraatit ovat oppositiossa taipuneet moneen asiaan, mutta se, että taivutaan vastustamaan veronkorotuksen mahdollisuutta, ei minun mielestäni oikein istu tuohon sosialistiseen ideologiaan, koska ettekö te yleensä halua korottaa veroja? Tämä on nyt vähän hämmentävää. Se, että sosiaalidemokraatit ovat taipuneet oppositiossa myös siihen, että vaativat suorastaan lain vaatimien muutosten kompensointia kunnille, on täysin päinvastaista kuin mitä te viimeksi teitte hallituksessa ollessanne. Tämä on hämmentävää.

Mutta erityisesti jaksan ihmetellä sitä edellisellä kerrallakin esiin nostamaani asiaa, että kun kuitenkin meidän muiden mielestä yleisesti ottaen kiinteistövero on huono vero ja ikävä vero perittäväksi, niin vihreät kuitenkin käyttivät sellaisia puheenvuoroja, että se olisi suorastaan hyvä vero perittäväksi. Mitähän mahtavat teidän kannattajanne ja äänestäjänne maakunnissa ajatella näistä puheista? Tämä on hyvin kylmää kyytiä mökinmummoille ja muillekin. Onneksi kuitenkin edustajat Tavio ja Savio toivat esiin tärkeän huolen suomalaisten elinkustannuksista, johon toivon hallituksenkin lähtevän mukaan.

18.25 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Mats Nylund käytti erittäin hyvän puheenvuoron, tasapainoisen, ja vaikka oppositiossa istunkin, niin ilolla tervahdin tätä kiinteistöveron alarajan korotuksen peruuttamista. Sitä ei käy moittiminen. Vaikka ei se meille oppositiossa mitään lisäpisteitä tuo, niin siitä voi vähän hallitusta kehua, että se itsekkin oivaltaa välillä, milloin joku asia menee väärään suuntaan.

Tämä oikeudenmukaisuuskysymys, minkä edustaja Eestilä nosti esille, on myös erittäin tärkeä ja mielenkiintoinen asia, ja toivon, että tulevassa kiinteistöverouudistuksessa tosiaan nostetaan laajempaan keskusteluun se, miten omaisuuden arvo määrytyy. Meillä on kotikaupungissani Espoossa monia todella vanhoja, huonokuntoisia taloja, mutta alueen kiinteistöjen hinnat ovat todella korkeita sen maan tähden, missä nämä talot ovat, ja voi sitten miettiä, että jos henkilö on mahdollisesti perintönä saanut talon, joka on jo toistasataa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

kin vuotta vanha, niin miten siellä nykyään oleva henkilö, ehkä pienituloinenkin, selviää niistä kiinteistöveroista.

18.27 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tässähän nyt tämä pihvi on, mitä olemme koko ajan yrittäneet sanoa: se, mikä tällä puolella sen sijaan hämmentää, on juuri se, miksi ihmisessä ei haluta purkaa normeja. Eli siis kun koko hallitus perustelee omaa politiikkaansa sillä, että turhasta säätelystä pois ja normienpurkutalkoot ja muuta, niin sitten käy niin hassusti, että säädetään lakeja vain lain säätämisen ilosta. Ja muistutan kyllä, että toisaalta se ei minua hirveästi yllätä, sillä kyllähän tämä hallitus, silloin kun vielä perussuomalaisetkin siinä istuivat, toimi esimerkiksi niin, että jopa autotalleille tuli energiatodistus ja niin pois päin. Että kyllä tässä monta kertaa tällaisia hämmentäviä suuntia on ollut siihen nähden, mitä hallitus puheissaan tavoittelee.

Puhemies! Yhtä kaikki, se on hyvä asia, että nyt tämä pakkonosto peruttiin. Peruuttaminen on tämän hallituksen valtti, teekkää sitä useamminkin. Seuraavaksi voisitte tosiaan peruutella muutamia muita kohtia, mistä aiemmin puhuimme, liittyen verotuksen oikeudenmukaisuuteen — eli esimerkiksi tämä lapsiperheiden verotuskysymys, mistä puhuimme jo aiemmin.

Mutta tosiaan, puhemies, kuten sanottu, toivon, että jatkossa — toivon todella — kun te mietitte taas ensi vuonna näitä kiinteistöveroasioita, niin kuin on todettu hallituspuolueiden toimesta siellä verojaostonkin kokouksessa, silloin jo etukäteen katsoisitte, onko tarvetta vai ei, ja toivon, että sellaiseen ratkaisuun ette päädy. Nimittäin nythän täällä jo ääneenkin hallituspuolueiden toimesta todettiin, että siellä on edelleen se 10 miljoonan paine, mistä olitte keskenänne sopineet, että mietitte myöhemmin, mitä sitten tehdä sen kanssa.

18.28 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Todellakin toistan vielä tämän kysymyksen, ja huomaan ilokseni, että edustaja Rantakangas on varannut puheenvuoron, ja siinä minä todellakin toivoisin olevan jonkun järkipäisen perusteen tähän. Vakuuttakaa minut siitä, että tämä ei ole tarpeeton ja turhaa lainsäädäntöä. Te äsken tuossa vakuutitte, että luotatte siihen, että kunnat osaavat toimia oikein. No, nehän varmasti osaavat jo nykyisten rajojen puitteissa toimia oikein. Suomen yli 300 kunnasta ei ole yksikään sellainen, jossa kaikki kolme kiinteistöveron lajia olisivat nyt tapissa, ja suurimmassa osassa, ylivoimaisesti suurimmassa osassa, ne ovat siellä aivan alarajassa. Tämä on siis tarpeeton.

Se, perustelu, että tehdään nyt varmuuden vuoksi tämmöinen laki ja uskotaan, että kunnallinen demokratia toimii, on yhtä hyvä kuin se, että tehtäisiin täällä lämpimiksemme semmoinen laki, että joka kuntaan saa rakentaa Riemukaaren tai kultaisen Eiffelin tornin, ja luottaisimme sitten kuntiin, että he osaavat ratkaista sen, rakentavatko vai eivät. Siksi nimeäinkin tämän lakiesityksen Lex Riemukaareksi.

18.30 Katja Hänninen vas: Arvoisa rouva puhemies! Minäkin haluan kyllä kiittää hallitusta siitä, että se perui kiinteistöveron alarajan korottamisen. Kiinteistöveron korotuksethan kirpaisevat kaikista eniten niitä yksinäisiä pienituloisia eläkeläisiä, mutta myös lapsiperheitä, joita hallitus on kyllä rokottanut jo aivan tarpeeksi. Eikä se kiinteistövero myöskään huomioi perheen sen aikaista taloudellista tilannetta. Jos esimerkiksi työttömyys on iskenyt tai on joutunut lähtemään uudelleen kouluttautumaan, opiskelemaan, niin kyllä rahat ovat monesti syksyllä aika tiukassa, kun kesälomien jälkeen kiinteistöverolappu sitten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

sieltä postiluukusta tulee. Ja kiinteistöveron korotushan siirtyy myös suoraan vuokriin. Järkiintyminen hallituksen puolelta on aina tervetullutta näin oppositiosta katsottuna. Vasemmistoliitto on tyytyväinen siihen, että hallitus perui tämän epäoikeudenmukaisen kiinteistöveron alarajan korottamisen.

18.31 Antti Rantakangas kesk: Arvoisa puhemies! Kun SDP:n edustajaa kuunteli, niin jäi vähän sellainen kuva kuin te yrittäisitte luoda sellaista mielikuvaa, että tällä hetkellä ei olisi ala- ja ylärajoja, että puhutaan niin kuin lisäbyrokratiasta tai muusta. Nyt tälläkin hetkellä on nämä rajat olemassa. Sillä tavalla on säädelty, mikä on sen kunnallisen itsehallinnon valtuuden mahdollisuus. Tässä mielessä ei pidä todellakaan paikkaansa se, etteikö nyt olisi rajoja. Nyt on rajat olemassa ja kunnat toimivat niitten mukaan — ja niin toimivat jatkossakin näitten rajojen mukaan, mitkä eduskunta säätää. Kaikki me olemme täällä varmaan yhtä mieltä siitä, että oli hyvä, että hallitusryhmät sopivat siitä, että tätä alarajan pakokorotusta ei tule. Se oli oikea päätös, ja siitä varmasti koko eduskunta on samaa mieltä.

Mutta kaikki me tiedämme sen, että kuntien palveluitten rahoittamiseksi tarvitaan verotuloja, ja siinä mielessä kaikkia näitä veromuotoja joudutaan käyttämään. Kun me kaikki haluamme, että meidän julkiset palvelut ovat hyvässä kunnossa, niin tarvitaan verotuloja muun muassa tuulivoimasta, jonka osalta vasemmistoliitto ei halunnut veroa korottaa, ja niin edelleen. Tämä on mahdollisuuksien taitamista, ja tässä tapauksessa kysymys ei nyt ole mistään dramaattisesta asiasta missään tapauksessa. Se politiikanteon paikka totta kai oppositiolla on, ja teidän pitää tehdä sitä, mutta asiallisesti ottaen voitaisiin siirtyä seuraavaan pykälään ja käsittelemään ihan konkreettisempia asioita, mitä täällä listalla on.

18.32 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Kyllä on pakko korjata tämä käsitys, että me emme täällä tietäisi, mitä me käsittelemme. Mehän just ihmettelemmekin sitä, että eikö hallituksessa ymmärretä, että onhan tämä aika järjetön, tämä hallituksen esitys 133. Eihän tässä ole mitään järkeä. Täällä nostetaan ylärajoja, mutta alarajojen nostosta luovuttiin, niin kuin me jo ajat sitten esitimme, että tätä kiinteistöveroa ei olisi kannattanut nyt nostaa. Ja nyt me kysymme — kun vaka-maksujen laskemiseksihan tehdään tämä uudistus — että kiinteistöverollako sitä sitten rahoitetaan, kun tästä ei tule niitä tuottoja, joita tämä hallituksen esitys kuitenkin esittelee laveasti tuotoiksi tulevan.

Lisäksi tässä on se ongelma, että jos tällä tavalla hankittaisiin jatkossa kuntatalouteen tukea, niin jokainen meistä ymmärtää, että kiinteistövero on vero, joka ei samalla tavalla kohdistu kaikkiin kuntiin, kun joillakin on alaraja eri kuin toisella ja joku on siitä valtion määräämästä alarajasta jo mennyt kauas taakse. Eli näin ollen 170 kuntaa olisi ollut tämän piirissä yleisen kiinteistöveron osalta, eivät kaikki.

18.33 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On erittäin hyvä kuunnella tätä keskustelua sen takia, että tämä sali on yksimielinen siitä, että hallituksen esityksessä on hyvää, että kiinteistöverojen alarajoja ei nosteta. Hallituksen esitys on nimenomaan, että kiinteistöverojen alarajoja ei nosteta.

Tosiasia on, että kiinteistöveroista lopun perin päättävät kunnat, nimenomaan kuntavaltuutetut, jotka ovat avainasemassa siinä, mille tasolle ne kiinteistöverot sitten asetetaan. Nyt kun ylärajoja nostetaan, niin sehän antaa mahdollisuuden olla siellä alemmalla tasolla kuin ne ylärajat, ja tietävästi mikään kunta Suomessa ei ole siellä ylärajoilla, ja se on hyvä asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

Kun lähetekeskustelua tästä asiasta käytiin, niin me keskustalaiset ainakin totesimme sen, että kiinteistövero ei ole ongelmaton. Siinä on ongelmia. Se kohtelee omassa kunnassakin eri puolilla asuvia kiinteistönomistajia hieman eri tavalla, ja kiinteistöjen verotusarvot ja maapohja ovat erilaisissa tilanteissa eri puolilla kuntaa, samoin myöskin eri kohdissa Suomea. Siksi olisi tärkeämpää, että nyt käytäisiin keskustelua myöskin siitä, miten kiinteistöverouudistusta tulee viedä eteenpäin tulevaisuudessa, sitten, kun sen 2019 on määrä tulla esille ja 2020 astua voimaan. Omasta mielestäni siinä tulisi ottaa huomioon myöskin rakentamiskustannukset ja rakennuksen ikä sekä myöskin sijaintiin perustuva maan arvo. Siinä olisi tärkeää, että digitalisaation kautta hinta-alueista laaditaan jatkuvasti päivittyvä viitehinnasto, jonka pohjalta myöskin niitä asioita voidaan katsoa. Siinä verotusarvon huomioimisessa tulee ottaa myöskin yksilölliset ominaisuudet huomioon ja nimenomaan katsoa myöskin [Puhemies koputtaa] rantatontteja ja voimalaitoksia näissä asioissa.

18.36 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Nyt on kyllä ihan turha urputtaa siitä, että siirrytään seuraaviin ja tärkeämpiin asioihin, koska itsehan te olette tänne tuoneet, arvoisa hallitus, tällaisen täysin tarpeettoman ja järjettömän lakiesityksen, joka on jäänyt jäljelle tästä hallituksen esityksestä numero 133. Tämä olisi pitänyt siis perua kokonaisuudessaan, mutta jostain syystä tällainen tynkä tähän jäi.

Kerrataan vielä. Mistä syntyy se tarve korottaa ylärajoja? Kuka sitä on pyytänyt? Mihin tarpeeseen tämä laki vastaa? Ei mihinkään. Yleinen kiinteistöveroprosentti, enimmäismäärä nyt uuden lain mukaan: 2,00. Nykyinen keskiarvo: 1,06. Vakituksissa asuinrakennuksissa alaraja 0,41, yläraja 1,00, keskiarvo nyt 0,49 — melkein alarajalla. Sama pätee myöskin vapaa-ajan asuntoihin. Tätä lakia ei tarvitse kukaan, vetäkää se pois. [Eduskunnasta: Mitä uutta tuossa puheessa oli?]

18.37 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Ihan varmuudeksi nyt vielä, ettei täällä ala mennä ihan puurot ja vellit sekaisin: hallituksen alkuperäinen esitys, joka oli siis turha ja väärä, oli se, että alarajaa nostetaan eli tehdään pakkokorotus. Nythän kyse on siitä, että eduskunnassa on päädytty hallitusryhmien toimesta siihen tulokseen, että tämä Orpon esitys kiinteistöveron pakkokorotuksesta ei toteudu, mikä on hyvä asia. Näin tässä on nyt käynyt.

Mutta haluan kyllä tässä alleviivata tätä sanomaa, minkä edustaja Harakka edellä toi, että onhan tämä nyt tavatonta, kun sen lisäksi, että tällainen rumba tehdään ja päädytään täysin nollatulokseen — mikä sinänsä on hyvä — ja päädytään nostamaan ylärajoja — no se ei ole hyvä, koska kukaan ei sitä tarvitse — niin sitten täällä ruvetaan vielä syyttämään oppositiota, että tässä nyt puhutaan jonninjoutavia, mennään eteenpäin.

Puhemies! Aihealueena tämä ei todellakaan ole jonninjoutava. Tässä puhutaan ihmisten asumiskustannuksista, alueellisesta kehityksestä, tästä kaikesta, ostovoimasta, asumisen kalleudesta, ja kyllä silloin vain on ihan oikein, että oppositio tämän keskustelun on käynyt ja torpannut tämän ministeri Orpon huonon esityksen. [Eduskunnasta: Ei mitään uutta!]

18.38 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Kiinnitin huomiota siihen, kun edustaja Torniainen ihan oikeasti totesi, että tällä ylärajalla sinänsä ei ole kuntia, jotka tätä korotusta tarvitsisivat, näin minä tulkitsin. Se on ihan totta, fakta. Se aiheuttaakin sen kysymyksen, että kertokaa nyt, mitä järkeä tässä esityksessä on. Minä ymmärrän, että tämä on poliitti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

nen kompromissi, koska jos kerran Suomen hallitus esitti, että tänne tuodaan tällainen esitys, jolla kompensoidaan varhaiskasvatusmaksujen laskua, niin totta kai silloin, kun hallitus on sitoutunut tällaiseen esitykseen — jossa haetaan lisätuottoja kiinteistöverolla jo kolmatta kertaa — hallituspuolueet joutuivat tätä esitystä vielä täällä joitakin aikoja sitten puolustamaan. Mutta eduskunnassa huomattiin, että tämä ei kyllä nyt oikein vetele. Se johdatti tilanteeseen, jossa hallituspuolueet eduskuntatyössä totesivat, että eduskunta muuttaa nyt tämän veropoliittisen linjauksen. Näin todella tapahtui: alarajasta luovuttiin, mutta yläraja jäi. Kertokaa nyt meille, mitä järkeä on jättää yläraja, jos ei sitä kukaan tarvitsekaan, niin kuin edustaja Torniainen jo totesi.

18.39 Antti Rantakangas kesk: Arvoisa puhemies! Sehän, että tästä alarajan korotuksesta luovuttiin, osoitti sen, että ministerit olivat ajan tasalla ja hallituspuolueiden valtiovarainvaliokunnan jäsenet olivat ajan tasalla. He aistivat tämän tilanteen, että tätä ratkaisua ei ole perusteltua tehdä. Nyt tämä seuraava asia, jota tullaan käsittelemään kohta, taas kertoo siitä, että siellä ei ole oltu ajan tasalla ministeriössä, viedään läpi uudistus, joka olisi voitu toteuttaa ihan toisella tavalla. Mutta tässä kyseisessä asiassa minä annan pisteet ministerille ja annan pisteet valtiovarainvaliokunnan vastaaville ryhmille, että tehtiin järkevä ratkaisu eli tästä pakkokorotuksesta luovuttiin.

Tämä talouden kasvu, mikä on lähtenyt, kiitos muun muassa hallituksen hyvien päätösten, merkitsee sitä, että myös kuntien tilanne tulee ainakin osittain helpottumaan, ei se tule helppoa olemaan mutta se tulee osittain helpottumaan. Mitä paremmin saamme talouden kasvua liikkeelle, se tarkoittaa sitä, että sitä paremmin tulee myöskin verotuloja ja työttömyys pienenee ja kaikella tavalla tämä hyvinvointiyhteiskunnan perusta pystytään turvaamaan. Kyse on kokonaisuudesta.

On hyvä, että erityisesti kristillisdemokraattien ja eräitten muittenkin puolelta on annettu ihan ansiokasta tukea ja tunnustusta sille, että tehtiin uudelleenarvio, ja se kertoo juuri siitä, että ei betonoida kantoja vaan ollaan valmiita arvioimaan asiantuntijalausuntojen pohjalta näitä lopputuloksia.

18.41 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kuten on jo todettu, on erittäin hyvä, että nyt kiinteistöverojen alarajoja ei nosteta ja eduskunta pääsee päättämään tästä. Me olemme kaikki samaa mieltä siitä, se on hyvä asia. Nyt kun hallituksen esityksessä on ja meillä on esitys täällä eduskunnassa esillä, että niitä ylärajoja nostetaan, onko se tarpeellista tässä vaiheessa, niin ei välttämättä olisi omasta mielestäni, mutta se antaa myöskin kunnille liikkumavaraa. Jos ei sitä tarvitse missään kunnassa nostaa sinne ylärajalle, niin on hyvä asia. Omasta mielestäni se on vain hyvä asia, ettei yhdenkään kunnan tarvitse olla siellä kiinteistöverojen ylärajoilla, ei tarvitse käyttää sitä mahdollisuutta. Se on myöskin toivottavaa.

Kun edustaja Viitanen toi täällä omassa puheenvuorossaan esille, että ei pureta riittävästi normeja tai hallituspuolueet eivät toteuta sitä tahtoa, mitä hallituspuolueissa sanotaan normien purkamisesta, niin kyllä tosiasiassa on, että normeja on tälläkin kaudella purettu huomattavasti. Niitä on yli 300 normia, mitkä on purettu, ja kyllä niistä iso osa on nimenomaan rakentamiseen ja kaavoittamiseen liittyviä normeja, joita on purettu ja on kevennetty niitä tehtäviä, mitä on ollut tähän asti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2017 vp

18.42 **Timo Harakka sd:** Arvoisa puhemies! Nyt ihan omalta puoleltani lopetan siis havaintooni, että saimme rehellisen vastauksen äskeisessä puheenvuorossa hallituspuolueiden piiristä, että tämä esitetty lakiesitys ei ole tarpeellinen ja sitä ei kuntien tarvitse käyttää. Tämä on riittävä vastaus siihen, että me täällä teemme tarpeetonta lainsäädäntöä. Tämän jokainen sitten päättäköön tykönänsä sitten, missä määrin tämä nostaa eduskunnan arvovaltaa, missä määrin tämä nostaa hallituksen uskottavuutta ja missä määrin ylipäätään demokratian asemaa kansalaisten silmissä. [Eduskunnasta: Onko nyt hyvä mieli?]

18.43 **Krista Kiuru sd:** Arvoisa puhemies! Minä jäin vielä miettimään jälleen kerran arvostamani kansanedustaja Torniaisen argumenttia siitä, että alarajoista voidaan luopua sen takia, että koska tässä on nyt näitä ongelmia, niiden korotusta ei tulisi tehdä, mutta samalla perusteella perustellaan sitä, että ylärajoja kannatetaan. Sitä logiikkaa minä en oikein nyt ymmärrä, koska pitäisi päättää, onko kiinteistöveron korottaminen tässä tilanteessa hyvä vai huono asia, ja pitää siitä sitten systemaattisesti kiinni sekä ylä- että alarajojen suhteen. Tätä systemaattista lähestymistä, tällaista ennakoitavuutta voisimme edellyttää kyllä hallitukselta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.